

ВИКЛИКИ СИСТЕМІ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД УКРАЇНИ

Кулініч О.А., канд. екон. наук, доц.

Білоус Г.Г., здоб. вищої освіти

Державний біотехнологічний університет

Митна система в Україні є однією з ключових складових зовнішньоекономічної діяльності, що відіграє важливу роль у регулюванні зовнішньої торгівлі, контролі за рухом товарів та послуг через кордон, а також у формуванні бюджетних надходжень. Зауважимо, що на сучасному етапі Україна зіштовхується з складною ситуацією внутрішнього та міжнародного характеру, зокрема, з повномасштабним вторгненням та активними бойовими діями на своїй території з країною агресором – Росією [1, с. 31]. Проте, незважаючи на ці виклики, митна система залишається важливим інструментом регулювання зовнішньої торгівлі та контролю над переміщенням товарів через кордон і є важливим джерелом бюджетних надходжень, що дозволяє фінансувати важливі сфери: оборона, освіта та охорона здоров'я.

Однією з головних проблем системи митного регулювання в Україні є корупція та недостатня прозорість. Це вважається перешкодою для бізнесу та іноземних інвесторів, оскільки недостатня прозорість та несправедливі практики в митницях можуть призвести до втрати довіри та надмірних витрат. Для успішного вдосконалення системи митного регулювання в Україні важливо розглянути аспекти антикорупційної політики. Запровадження прозорих та перевірених процедур, а також незалежних механізмів контролю, може допомогти у запобіганні корупції та забезпечити довіру громадськості до системи митного регулювання. Створення внутрішнього аудиту та механізмів звітності може бути важливим для забезпечення відкритості та відповідальності в роботі митниць. Додатково, важливо встановити ефективні канали зворотного зв'язку для бізнесу та громадян, щоб вони мали можливість повідомляти про можливі корупційні випадки та порушення в системі митного регулювання. Розробка та запровадження цифрових систем моніторингу та звітності може сприяти автоматизації та перевірці процесів в митницях, що робить мінімальними можливості для людського втручання та корупції. Посилення міжнародного співробітництва також може бути корисним для боротьби з корупцією в зовнішньоекономічній діяльності. Україна може співпрацювати з іншими країнами та міжнародними організаціями для обміну інформацією та досвідом у боротьбі з корупцією в торговельних операціях [2].

Процес реформи може бути складним та тривалим, але він надзвичайно важливий для покращення економічної ситуації та підвищення рівня довіри до державних інституцій. Для успішної реформи системи митного регулювання необхідно враховувати відгуки та рекомендації бізнес-спільноти, громадських організацій та міжнародних партнерів. Вони можуть надати цінний внесок у формулювання та впровадження політики. Ключовим аспектом вдосконалення системи митного регулювання є підтримка з боку уряду та політичної волі для здійснення необхідних змін. Важливо визначити конкретні цілі та строкові

рамки, а також забезпечити їхнє виконання. Крім того, важливо наголосити, що вдосконалення системи митного регулювання повинно бути частиною загального стратегічного плану розвитку України. Це включає в себе створення сприятливого інвестиційного клімату, розвиток інфраструктури, підтримку малого та середнього бізнесу, а також розвиток системи соціального захисту.

Важливим аспектом вдосконалення системи митного регулювання в Україні є також забезпечення співробітництва з іншими країнами та регіональними блоками. Україна має великий потенціал для розвитку зовнішньої торгівлі, і співпраця з іншими країнами може розширити можливості доступу на український ринок. Для досягнення цієї мети Україна може розглядати можливість укладення та розширення міжнародних торгових угод та угод про вільну торгівлю. Такі угоди можуть сприяти розширенню ринків збуту для українських товарів та послуг, а також сприяти введенню сучасних стандартів та правил торгівлі, що підвищить якість виробництва та забезпечить безпеку споживачів. Крім того, важливо пам'ятати про збалансованість між інтересами зовнішньої торгівлі та забезпеченням внутрішнього виробництва. Заходи щодо митного регулювання мають бути спрямовані на стимулювання розвитку вітчизняного виробництва, а також забезпечення конкурентоспроможності національних підприємств на світовому ринку. Важливо пам'ятати, що реформи у сфері митного регулювання – це довгостроковий процес, який вимагає послідовності, сталості та підтримки з боку всіх зацікавлених сторін, включаючи уряд, бізнес, громадські організації та міжнародних партнерів. Усі ці заходи спрямовані на створення сприятливого середовища для ЗЕД в Україні, яке сприятиме економічному зростанню, створенню нових робочих місць. Вдосконалення системи митного регулювання – це ключовий елемент стратегії розвитку України у глобальному економічному середовищі [3, 4].

Додатковою важливою складовою вдосконалення системи митного регулювання є розвиток інфраструктури, яка обслуговує зовнішньоекономічну діяльність. Це включає в себе розширення та модернізацію митниць, портів, аеропортів, а також залізниць та автошляхів. Сучасні інфраструктурні об'єкти дозволять більш ефективно та швидко проводити митний контроль та обслуговування зовнішньої торгівлі, що підвищить привабливість України для іноземних інвесторів та забезпечить безперервність поставок. У процесі вдосконалення системи митного регулювання важливо розглянути можливість спрощення митних процедур для малого та середнього бізнесу. Це може включати в себе зменшення адміністративних бар'єрів, зниження витрат та обов'язків для малих підприємств, що стимулює підприємництво та розвиток нових компаній. Розвиток інтернаціональних логістичних центрів та торгових зон спеціального режиму може стати важливою складовою політики зовнішньоекономічних відносин. Ці об'єкти можуть служити як точки переправи та обслуговування для іноземних підприємств, спрощуючи процедури експорту та імпорту товарів. Зокрема, Україна може активно розглядати можливість створення зон вільної торгівлі та економічних зон, що спеціалізуються на певних галузях, що сприяє залученню іноземних інвестицій

та створенню нових робочих місць. Важливо наголосити на залученні міжнародних партнерів та іноземних інвесторів у розвиток системи митного регулювання в Україні. Іноземні компанії можуть принести великий досвід, капітал, технології, що допоможуть підняти якість та ефективність системи митного контролю і регулювання [4]. Важливо забезпечити сталий моніторинг й оцінку результатів реформи системи митного регулювання. Це допоможе вчасно виявляти проблеми та недоліки, а також вносити необхідні корекції до стратегії. Всі ці та додаткові аспекти вдосконалення системи митного регулювання є важливими для досягнення сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності та залучення іноземних інвестицій (рис. 1).

Рис. 1. Додаткові елементи подальшого вдосконалення системи митного регулювання в Україні

Реформи в цій галузі є кроком до покращення економічної ситуації та підвищення якості життя громадян України.

Інформаційні джерела:

1. Андросова Т.В., Кулініч О.А., Гребенюк Я.О. Особливості електронної торгівлі в країнах ЄС та в Україні в період воєнного стану. *Actual scientific research in the modern world. International science journal. Issue 6(98). June 2023. Pereiaslav. 2023 ISCIENCE.IN.UA* С. 31-41
2. Кулініч О.А., Гребенюк Я. Особливості функціонування митної системи України в сучасних умовах. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / European institute of further education, Podhájaska, 24-25.11.2021.* Р. 259-260
3. Кулініч О.А. Умови розвитку міжнародного бізнесу в Україні. Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність: Міжнар. наук.-практ. конф. (14.05.2020р.) ХДУХТ. Х.: 2020. Ч.2. С. 85-87
4. Кулініч О.А. Трансформації структури економіки України в контексті інтеграції в європейський економічний простір. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін: Всеукр. наук.-практ. конф. 22.10.2020р. ПДАА. Полтава, 2020. С. 200-204